

## **S a d r Ź a j:**

|                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>UVOD</b>                                                                    | <b>4</b>  |
| <br>                                                                           |           |
| <b>1. HISTORIJSKI RAZVOJ TEORIJE OPTIMALNOG VALUTNOG PODRUČJA</b>              | <b>6</b>  |
| 1.1. Pionirska faza: od ranih 60-tih do 70-tih godina                          | 6         |
| 1.2. Osvrt na pionirsku fazu                                                   | 6         |
| 1.3. Faza dogovora: 70-te godine                                               | 7         |
| 1.4. Faza ponovne procjene: 80-te i rane 90-te                                 | 8         |
| 1.5. Da li je prilagođavanje putem deviznog kursa efektivno u svakom slučaju?  | 9         |
| 1.6. Empirijske studije teorije optimalnog valutnog područja od 1980. do danas | 9         |
| 1.6.1. Fleksibilnost cijena i nadnica                                          | 10        |
| 1.6.2. Integracija tržišta rada                                                | 10        |
| 1.6.3. Integracija faktora razvoja                                             | 10        |
| 1.6.4. Integracija finansijskog tržišta                                        | 11        |
| 1.6.5. Step en otvorenosti ekonomije                                           | 11        |
| 1.6.6. Diverzifikacija u proizvodnji i potrošnji                               | 11        |
| 1.6.7. Fiskalna integracija                                                    | 12        |
| 1.6.8. Politička integracija                                                   | 12        |
| <br>                                                                           |           |
| <b>2. RAZLIČITI PRISTUPI TEORIJE OCA</b>                                       | <b>13</b> |
| 2.1. Optimalno valutno područje - selektivni pristup                           | 13        |
| 2.2. Teoretski - klasični pristup teoriji optimalnog valutnog područja         | 14        |
| 2.2.1. Mundell (1961.) - kriterij mobilnosti radne snage                       | 14        |
| 2.2.2. Kriterij za kretanje zajedničke valute                                  | 16        |
| 2.2.3. McKinnon (1963.) - step en otvorenosti ekonomije                        | 17        |
| 2.2.4. Kennen (1969.) - stpene diverzifikacije proizvoda                       | 17        |
| 2.3. Aktuelni pogledi na teoriju optimalnog valutnog područja                  | 18        |

|                                                                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>3. OSNOVNE PREDNOSTI I NEDOSTATCI TEORIJE OCA</b>                                                           | 18 |
| 3.1. Prednosti teorije optimalnog valutnog područja                                                            | 18 |
| 3.2. Nedostatci teorije optimalnog valutnog područja                                                           | 19 |
| <b>4. ODRŽIVOST ARANŽMANA VALUTNOG ODBORA U BiH</b>                                                            | 20 |
| 4.1. Da li je monetarni okvir u BiH konzistentan                                                               | 20 |
| 4.1.1. Pregled ciljeva i instrumenata monetarne politike Centralne banke BiH                                   | 21 |
| 4.1.2. Liberalizacija kretanja kapitala na računu kapitalnih i finansijskih transakcija u BiH                  | 23 |
| 4.2. Uslovi održivosti aranžmana valutnog odbora                                                               | 26 |
| 4.2.1. Derivacija ključnog uslova                                                                              | 27 |
| 4.3. Ugrožava li razvoj u dinamici plaća održivost aranžmana valutnog odbora u BiH                             | 28 |
| 4.4. Opasnosti po održivost aranžmana valutnog odbora u BiH i moguće alternative i rješenja u pogledu politike | 30 |
| <b>5. TEORIJA OPTIMALNOG VALUTNOG PODRUČJA I EMU</b>                                                           | 34 |
| <b>6. IMPLIKACIJE ZA MONETARNI SISTEM BiH NA OSNOVU ANALIZE TEORIJE OCA</b>                                    | 36 |
| <b>ZAKLJUČAK</b>                                                                                               | 42 |
| <b>LITERATURA</b>                                                                                              | 44 |